

HOTĂRÎRE
în numele Legii

04 februarie 2016

mun. Chișinău

Judecătoria Botanica mun.Chișinău Republica Moldova, instanța de judecată, în componența:

președintelui de ședință – judecătorul Puica Viorica,
grefieri – Bondareț Veronica, Jîmbei Daniel, Cucu Elena,
cu participarea:
translatorului – Banari Daria,

examinând în ședință publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată Asociația Obștească Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale către Asociația Obștească Drepturi de Autor și Conexe, cu participarea intervenientului accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, despre încasarea sumelor, cu titlu de remunerație de autor și conexe, pentru perioada 01.01.2011 – 01.08.2012,

Partea descriptivă

c o n s t a t ă :

Reprezentantul reclamantului, Gheorghîța Iurie, s-a adresat cu cererea de chemare în judecată sus-nominalizată, solicitând după concretizare (vol.1, f.d.3-6, 46-47, vol.2, f.d.42):

- să se încaseze de la pârâtă: 10 978 271, 18 lei, sumă colectată ilegal în calitate de remunerație de autor și conexe, în perioada 01.01.2011- 01.08.2012 și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii indică că la 21.10.2011, AGEPI, în conformitate prevederile art.48 din Legea nr.139 din 02.07.2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, a avizat AO ANPCI cu dreptul de a activa în calitate de organizație de gestiune colectivă a drepturilor patrimoniale de autor și conexe ale autorilor, interpreților, producătorilor de fonograme și organizațiilor de difuziune. Suplimentar, la 12.01.2012, AGEPI, a emis decizia nr.1/57 privind avizarea AO ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă, care a fost publicată în Monitorul Oficial al RM din 20.01.2012, nr.16-18. AGEPI a avizat ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă cu toate categoriile de drepturi de autor și conexe existente și pentru toate genurile de activitate care presupun utilizarea lor și că legalitatea avizării ANPCI a fost irevocabil confirmată de Curtea Supremă de Justiție a RM la 12.09.2012. În conformitate cu art.35 din Legea nr.293-XIII din 23.11.1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe, AGEPI a eliberat AsDAC, un certificat la 14.12.2010, prin care aceasta a fost desemnată să elibereze beneficiarilor licențe pe teritoriul Republicii Moldova pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și conexe ale interpreților, pe un termen de doi ani: 01.08.2010 - 31.07.2012.

Ulterior, la 02.07.2010, a fost adoptată o lege nouă, Legea nr.139 cu privire la drepturile de autor și drepturile conexe, care a intrat în vigoare la 01.01.2011, prin care legea veche a fost abrogată, iar concomitent cu aceasta a fost anulat certificatul acordat AsDAC de către AGEPI. Acest fapt fiind prevăzut expres în art.70 a Legii nr.139 din 02.07.2010.

Cu toate acestea, susține că AsDAC și-a continuat, în mod ilegal, activitatea de gestiune colectivă a drepturilor de autor și conexe, eliberând în continuare utilizatorilor acestor drepturi licențe și încasând remunerația de autor.

Consiliul Concurenței privind sancționarea ANPCI pentru acțiuni de concurență neloială materializate prin răspândirea afirmațiilor precum că ar fi unica organizație și că licențele eliberate de către aceasta ar avea efect extins. Reține că de către partea reclamantă nu au fost demonstrate și probate faptele la care a făcut referire la perioada 20.01 - 31.07.2012. În cele din urmă, a susținut că acțiunea este neîntemeiată, nefondată și parțial tardivă, solicitând respingerea integrală a acesteia.

Reprezentantul intervenientului accesoriu AGEPI a depus o referință la cererea de chemare în judecată (vol.1, f.d. 212-214), în care menționează că acțiunea reclamantei este neîntemeiată de fapt și de drept. Indică că ANPCI nu a luat în considerare prevederile art. 48 alin.(9) din Legea nr. 139 din 02.07.2010, care indică expres că Decizia privind avizarea ANPCI intră în vigoare la data publicării, respectiv din 20.01.2012 ANPCI a fost în drept să-și exercite atribuțiile sale legale și statutare de gestiune a drepturilor de autor și conexe. Mai mult, a menționat că în privința legalității avizării ANPCI, s-a expus Curtea Supremă de Justiție prin decizia irevocabilă din 12.09.2012 care a precizat că Decizia AGEPI nr.1/57 din 12.01.12 privind avizarea ANPCI nu a lezat într-un fel drepturile AsDAC și ANCO, deoarece avizarea ANPCI s-a referit gestiunea drepturilor doar pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații. A susținut că ANPCI abuziv și fără nici un temei juridic solicită achitarea remunerației de autor colectate legal de AsDAC, în limitele Deciziei AGEPI din 14.12.2010, neavând nici un drept pentru perioada invocată, or ANPCI a fost în drept să gestioneze doar drepturile membrilor săi și doar începând cu 20.01.2012. Mai mult, la 20.09.2013, Comisia de avizare a organizațiilor de gestiune colectivă din cadrul AGEPI a decis avizarea tuturor organizațiilor de gestiune colectivă să administreze, de sine stătător sau în comun, bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune, astfel demonopolizând piața, iar prin Decizia nr.3/1566, intrată în vigoare la 04.10.2013, a fost abrogată Decizia AGEPI nr.2/2146 din 05.12.2012. A mai stipulat că, reieșind din prevederile Legii nr.139/2010, organizația de gestiune colectivă acumulează remunerația stipulată în licențele eliberate și/sau pe cea care este datorată în virtutea dreptului la o remunerație echitabilă. Astfel, în temeiul licențelor eliberate până la 01.08.2012, AsDAC a putut acumula pe contul său remunerația de autor până la sfârșitul anului financiar - 31.12.2012. La fel, a susținut că AsDAC a fost în drept să activeze în baza Deciziei AGEPI din 14.12.2010 până la 01.08.2012, fiind în drept de a colecta, distribui și achita remunerația de autor.

Motivarea

Instanța de judecată, audiind reprezentanții reclamanților, raportate la obiecțiile reprezentanților pârâtului și a intervenientului accesoriu, analizând și apreciind înscrisurile din dosar, raportate la normele de drept ce reglementează raportul material litigios, conchide respingerea cererii de chemare în judecată.

Potrivit art.4 alin. (1) lit. h) din Legea nr.139 din 02.07.2010 *privind dreptul de autor și drepturile conexe*, AGEPI avizează, monitorizează și supraveghează activitatea organizațiilor de gestiune colectivă a dreptului de autor și/sau a drepturilor conexe.

În conformitate cu art.48 alin.(5) al aceleiași Legi, organizația de gestiune colectivă are dreptul să-și desfășoare activitatea doar **dacă este înregistrată** ca organizație în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și **avizată** în calitate de organizație de gestiune colectivă de către AGEPI.

Instanța de judecată reține că reprezentantul reclamantului solicită încasarea remunerației pentru perioada **01.01.2011 - 01.08.2012**, în sumă totală de 10978271,18 lei.

Instanța judecătorească constată că acțiunea civilă înaintată în judecată de către ANPCI este vădit neîntemeiată din motivele ce urmează:

1) Potrivit certificatului de înregistrare a organizației comerciale (vol.1, f.d.9), AO Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale a fost înregistrată la **29.04.2011**, ceea ce înseamnă că reprezentantul reclamantului nu poate invoca încălcarea unui drept începând din 01.01.2011 în privința ANPCI care nu avea capacitate juridică.

2) Decizia AGEPI din 21.10.2011 (vol.1, f.d.7) privind avizarea ANPCI în calitate de organizație de gestiune colectivă, nu a fost publicată, fiind avizată suplimentar la 12.01.2012, prin decizia nr.1/57, publicată în M.O., la **20.01.2012** (f.d. 8, vol. I). Se reține că în conformitate cu art.48 alin. (9) din Legea nr.139, decizia de eliberare a avizului unei organizații de gestiune colectivă, cu indicarea drepturilor și a categoriilor titularilor de drepturi asupra cărora se extinde gestiunea colectivă, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. În consecință, având în vedere că decizia de eliberare a avizului AGEPI din 21.10.2011 nu a fost publicată în M.O., instanța de judecată conchide că ANPCI, în perioada 01.01.2011- 20.01.2012 nu avea temei de a gestiona drepturi de autor și/sau conexe. Instanța de judecată a reținut și motivele invocate de reprezentantul AGEPI referitor la nepublicarea deciziei, la care reprezentantul ANPCI nu a avut obiecții - nu a fost prezentat planul de activitate, obligație impusă de comisie în decizia din 21.10.2011.

3) Instanța judecătorească reiterează netemeinicia pretenției reclamantului și prin faptul că prevederile **Deciziei nr.1/57 se referă doar la gestiunea membrilor săi și nicidecum la toate categoriile de titulari** (f.d. 8, vol. I). Reprezentantul ANPCI, realizând acest fapt, a înaintat o cerere în judecată prin care a solicitat să fie obligată AGEPI să modifice decizia nr.1/57 din 12.01.12, cu excluderea din textul deciziei a propoziției „gestiunea drepturilor de către ANPCI se va realiza pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații” (f.d.230-232, vol. I). Potrivit hotărârii judecătorești Rîșcani mun.Chișinău din 01.11.2013 acțiunea civilă a fost respinsă ca tardivă.

4) Totodată, s-a reținut că la momentul avizării ANPCI, în Republica Moldova erau desemnate prin Decizia AGEPI din 14.12.2010 (f.d 216-223, vol. I) cu dreptul de a elibera beneficiarilor licențe pentru valorificarea obiectelor drepturilor de autor și a drepturi conexe ale interpreților - Asociația „Drepturi de Autor și Conexe ” (AsDAC), iar valorificarea obiectelor drepturilor conexe ale producătorilor de fonograme – Asociația Națională „Copyright ” (ANCO).

Potrivit deciziei irevocabile a CSJ nr.3r-1991/12 din 12.09.2012 (vol.1, f.d.228), avizarea ANPCI nu poate aduce atingeri legalității avizelor AO AsDAC și AN Copyright, care au fost obținute în baza Legii nr.293-XIII din 23.11.1994 privind dreptul de autor și drepturile conexe (în vigoare până la 31.12.2010), prin Decizia AGEPI din 14.12.2010, și care și-au păstrat valabilitatea până la momentul expirării lor - 01.08.2012.

La fel, Colegiul CSJ a precizat că Decizia AGEPI nr.1/57 din 12.01.12 nu a lezat drepturile AsDAC și AN Copyright, deoarece avizarea ANPCI s-a referit la gestiunea drepturilor **doar pentru titularii de drepturi membri ai acestei organizații**.

În baza art.123 alin.2 CPC al RM, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Astfel, concluziile CSJ, se rețin de instanță ca fapte care nu cer a fi dovedite și sunt degrevate de probațiune.

Respectiv, în perioada litigioasă, 01.01.2011 - 31.07.2012, în temeiul deciziei AGEPI din 14.12.2010, AO AsDAC era în drept să elibereze utilizatorilor licențe și să colecteze de la aceștia remunerația datorată, precum și să distribuie și să achite remunerația respectivă autorilor și interpreților, pentru un termen de 2 ani până la 01.08.2012;

5) În speță, reprezentantul reclamantului nu a prezentat nici o dovadă că AsDAC ar fi colectat, în perioada litigioasă de la 20.01.2012 - până la 01.08.2012 remunerație pentru membrii ANPCI.

Din răspunsul AGEPI (vol.1, f.d.93), informația prezentată de reprezentantul reclamantei (vol.1, f.d.94), răspunsurile părâtei, rapoartele, contractele anexate, notificările, cererile de anulare a contractelor, cu mențiunile de pe ele, calculele privind remunerația de autor pe anul 2012, dispozițiile de plată, informația despre datoriile pentru autorii autohtoni (vol.1, f.d.95 - 188), instanța de judecată deduce că de fapt membrii indicați de reprezentantul reclamantei: Rujîțcaia

Cristina, Raiburg Yan, Croitoru Cristina, Sîrbu Angela, Manciu Alexandru, Covali Boris, în perioada litigioasă 01.01.2011 – 01.08.2012 erau membri ai AsDAC în baza contractelor. Membri ai ANPCI erau doar: Postolachi Ghenadie, Gheorghîța Daniela și Toloacă Ion.

În context, instanța de judecată reiterează că ANPCI, în baza avizului menționat supra, a fost în drept să elibereze licențe care se extind asupra membrilor săi care și-au retras legal repertoriul lor după retragerea drepturilor din gestiunea altor organizații de gestiune colectivă ai căror membri au fost anterior.

6) Cu referire invocarea prescripției invocată de avocatul Dodi Ariadna instanța de judecată o reține ca întemeiată. Potrivit art.267 Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. Obiecția reprezentantului reclamantului, Gheorghîța Iurie, precum că art.23 din Legea nr.139 ar prevedea referitor la drepturile patrimoniale exclusive și dreptul la remunerație termenul - pe tot timpul vieții autorului și timp de 70 ani după deces, iar în privința drepturilor morale pe un termen nelimitat, nu este relevantă. Or, art.23 din Lege se referă la **termenele de protecție a dreptului de autor** și nu la termenul în interiorul căruia persoana poate să-și apere un drept încălcat, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată. Noțiunile „termenele de protecție a dreptului de autor” și „prescripție extinctivă” sunt diferite după natura lor juridică. Potrivit art.10 alin.2 din Legea nr.139, drepturile morale ale autorului, menționate în alin.1, sunt imprescriptibile, nu și cele patrimoniale. Astfel, având în vedere că reprezentantul reclamantului s-a adresat în judecată la 08.09.2014 (vol.1, f.d.3), cererea de încasare a remunerației pentru perioada 01.01.2011 – 08.09.2011 este și tardivă.

Celelalte împrejurări invocate de participanții la proces, cu titlu de obiecții, în contextul temeiurilor de fapt și de drept invocate de instanța de judecată în concluziile sale, sunt nepertinente.

În consecință, reieșind din faptul că ANPCI a fost în drept să demareze activitatea de gestiune a drepturilor de autor și conexe abia **din 20.01.2012 și exclusiv pentru** oamenii de creație **membri ai ANPCI**, se reține netemeinicia acțiunii înaintate de către reclamant pentru perioada solicitată.

Conform art.94 CPC al RM, având în vedere că acțiunea Asociației Obștești Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale a fost respinsă ca neîntemeiată, se respinge și cerința despre încasarea cheltuielilor de judecată.

Dispozitivul

În conformitate cu art. 236 CPC al RM, instanța de judecată, -
h o t ă r ă ș t e

Se respinge cererea de chemare în judecată Asociația Obștească Asociația Națională pentru Protecția Creației Intellectuale către Asociația Obștească Drepturi de Autor și Conexe, cu participarea intervenientului accesoriu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intellectuală, despre încasarea sumelor, cu titlu de remunerație de autor și conexe, pentru perioada 01.01.2011 – 01.08.2012.

Hotărârea e cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile, prin intermediul Judecătoriei Botanica mun. Chișinău.

Președintele ședinței,

judecătorul

semnătura

Puica Viorica

Copia corespunde originalului

Judecătorul

